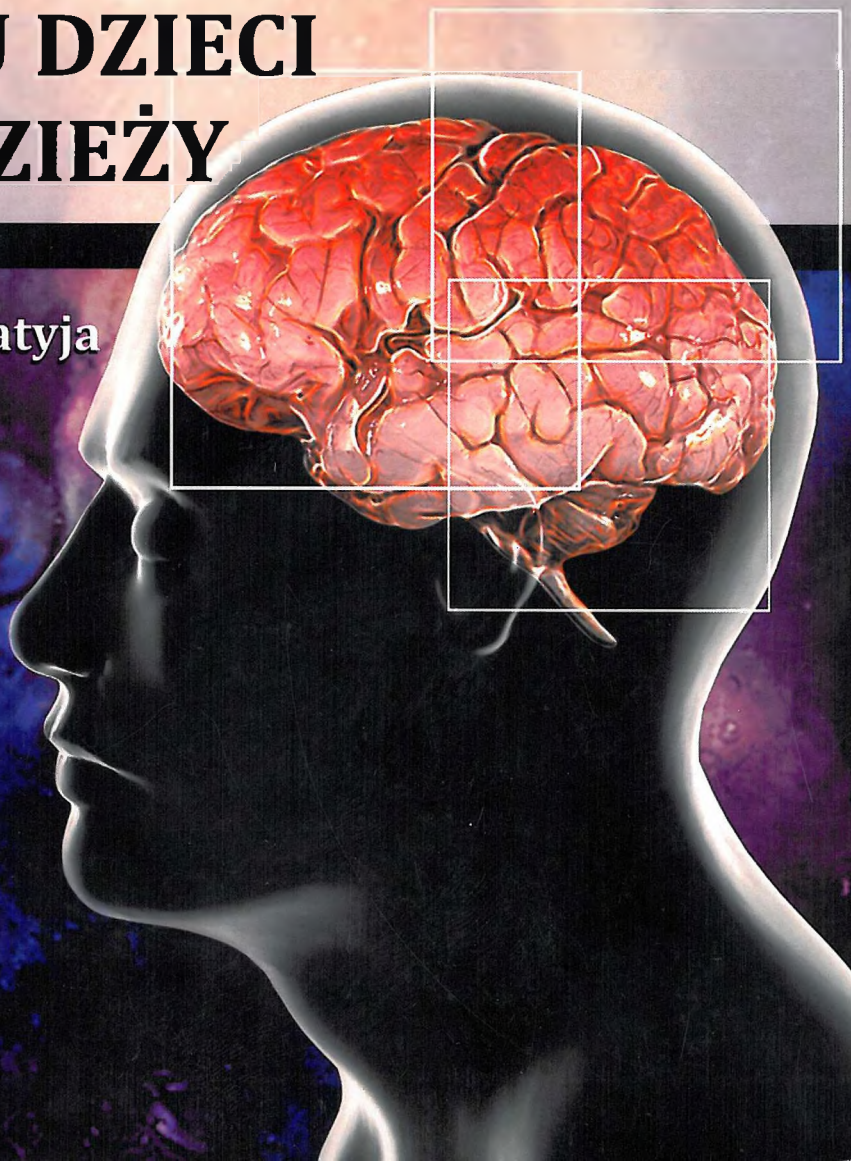

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

NEURORÓZWOJOWA ANALIZA WAD POSTAWY CIAŁA U DZIECI I MŁODZIEŻY

Małgorzata Matyja

Katowice 2012

Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki
w Katowicach

NEURORÓZWOJOWA ANALIZA WAD POSTAWY CIAŁA U DZIECI I MŁODZIEŻY

Małgorzata Matyja

Katowice 2012

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	7
2. ANALIZA ZABURZEŃ POSTAWY CIAŁA W OPARCIU O KONCEPCJĘ NEUROROZWOJOWĄ BERTY I KARELA BOBATH	15
2.1. Określenia wstępne	15
2.2. Podstawowe założenia koncepcji neurorozwojowej	16
2.3. Mechanizm antygravitacyjny a prawidłowa stabilizacja ciała	30
2.4. Czynniki wpływające na zaburzenia mechanizmu antygravitacyjnego	32
2.5. Nieprawidłowy mechanizm antygravitacyjny jako przyczyna kompensacyjnej stabilizacji ciała	35
2.6. Nieprawidłowy mechanizm antygravitacyjny jako przyczyna wad postawy ciała	38
2.7. Neurorozwojowe aspekty prawidłowej i kompensacyjnej stabilizacji ciała	41
3. TEORIE STABILIZACJI	47
3.1. Analiza wybranych teorii dotyczących stabilizacji ciała	47
3.2. Interpretacja koncepcji neurorozwojowej w świetle współczesnych teorii stabilizacji ciała	59
4. ANALIZA AKTUALNYCH POGLĄDÓW NA POSTAWĘ CIAŁA W ASPEKCIE KONCEPCJI NEUROROZWO- JOWEJ	62
4.1. Definicje postawy ciała i czynniki posturogenne	62
4.2. Wady postawy i przyczyny ich powstawania	70
4.3. Rodzaje wad postawy ciała	77
4.4. Budowa i postawa ciała	80
4.5. Profilaktyka wad postawy	83

5. TRENING STABILIZACJI KOMPLEKSU LĘDŹWIOWO-BIODROWO-MIEDNICZNEGO W DIAGNOSTYCE I TERAPII DZIECI Z WADAMI POSTAWY	84
5.1. Podstawy diagnostyczne i terapeutyczne „klasycznej gimnastyki korekcyjno-wyrównawczej”	84
5.2. Podstawy diagnostyczne i terapeutyczne „neurorozwojowej gimnastyki korekcyjnej”	85
5.3. Wybrane koncepcje neurofizjologiczne stosowane w budowaniu centralnej stabilizacji ciała	96
6. ZAŁOŻENIA PRACY	99
7. CEL PRACY	104
8. MATERIAŁ I METODY BADAŃ	106
8.1. Kwestie etyczne	106
8.2. Organizacja badań	106
8.3. Charakterystyka materiału	108
8.4. Metody badawcze	119
8.4.1. Metodyka oceny postawy ciała	120
8.4.2. Metodyka oceny funkcjonalnej długości wybranych grup mięśniowych	125
8.4.3. Metodyka oceny wybranych parametrów kręgosłupa ...	132
8.4.4. Metodyka oceny wielkości i typów rozkładu napięcia posturalnego	134
8.4.5. Metodyka oceny aktywności fizycznej	137
8.5. Statystyczne opracowanie wyników	137
9. WYNIKI BADAŃ	141
9.1. Określenie podstawowych pojęć	141
9.1.1. Określenie współczynnika wielkości napięcia posturalnego	141
9.1.2. Wyznaczenie typów rozkładu napięcia	148
9.1.3. Określenie współczynników rozkładu napięcia posturalnego	149
9.2. Typy rozkładu napięcia a wielkość napięcia posturalnego	152
9.3. Kalkulator wielkości i rozkładu napięcia posturalnego	154
9.4. Analiza związku między wielkością i rozkładem napięcia a postawą ciała, aktywnością fizyczną i parametrami biometrycznymi w całej badanej grupie	160

9.5. Porównanie między grupą badaną i kontrolną w zakresie napięcia posturalnego, typów rozkładu napięcia i postawy ciała oraz aktywności fizycznej	177
9.6. Podsumowanie wyników.....	192
10. DYSKUSJA.....	202
10.1. Podstawowe pojęcia występujące w koncepcji neurorozwojowej	202
10.2. Analiza zależności między wielkością i typami rozkładu napięcia posturalnego a jakością postawy ciała i aktywnością fizyczną	233
10.3. Porównania między grupą badaną i kontrolną w zakresie wielkości i rozkładu napięcia posturalnego, postawy ciała oraz aktywności fizycznej	265
11. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	269
12. BIBLIOGRAFIA.....	275
13. STRESZCZENIA.....	307
14. ANEKS	313
14.1. Wykaz rycin	313
14.2. Wykaz tabel.....	320
14.3. Kwestionariusz oceny badanego	323
14.4. Treść informacji przedłożonej osobie badanej przed wyrażeniem zgody na udział w badaniach	328
14.5. Treść oświadczenia badanego, w którym zgadza się na przeprowadzenie badania.....	330
14.6. Karta oceny aktywności fizycznej dzieci według Kwestionariusza Baecke	331
14.7. Tabela. 37.....	333
Wykaz skrótów	335